

368
s. Erte. máj. 27. 1867.

Nádasdi pályán.

V. sz.

d.) A brentai sympha regéje.
/„ történeti elbeszélés. /

Telje: Régi dal, régi dal
regi dicsőségről.

A Brentai nymphea regije.

I

Retradidit autem Dominus Hungaris
Pannoniam, sicut tradidit filiis Israël
temporis Moysi terram Sion Regis
Amorrhæorum et omnia regna Chanæan
in hæreditatem.

Thurocki P. II. c. 0.

Itt est unalmas hofu - telen
Unalmasabb börtön falak megett....
Elleve dall, Brenta mentében.
Melyet nympheának ajka zenegett
Konferro sicink esalairól:
Sofjelen, rabtaristok ajkáról
Hadjatok dallamat.

Laborer virenek nevet adja
Ungvár beléfojtott parancsnoka: ...¹
Szabolcs, Tas, és Töhötöm hada
A Szamos és Rujartól meghodottatja
Mefres aljaig a füves sikot: ...²
Almás mellett Gyelo mit ér virnod?
Honod, elted veszted: ...³

1, Anon Belae regis not. Gesta Hung. c. 10. 2., u. o. c. 25. 0., u. c. 24.

Fluba törésfe, Szard, Kadocha

Nemes bánás módját látva hódol

Önként Gömör s Nógrád lakosa;... 4.,

Nyitra bevéve, falan usigg Zóbor;... 5.,

Kürtöt meg súj, Arpád Apár seregén,

S görög s bolgár es jélav fut, fut Lalan

- Turuk a görög sereg;... 6.,

Csepel seregét Arpád birtoka;... 7.,

Vareg korosig tör Böles, Lél, Rotond;... 8.,

S Arpád látja megtáboroz;... 9.,

Szard, Kadocha s Oajta Gládra ront;... 10.,

S etele öröksége, sereg harangk

Szeresét ünnepli Arpád apánk

Etele várában... 11.,

Veszprem ellent áll meg. Egy hete

Vija ösöz s öse;... Enemet várt

Meg hódolni ne kényeserühesse

Arpád mely levert Velai, Oláh, bolgár?!...?

... » Ellen verex, Veszprem parancsnoka,

Tornára sereg e tér, sük homoka:

Töj láncret én velem!!!... »

» Sponcz kivagy, hogy viadalra

Stolitod veres harcok bajnokát?...

Testoburg hősölöl 12., seármakva;

Gyermek korál meg alig lépte át

Midon vitéz tusáért Andernachnál 13.,

Lovagnak avatta Lajos Király -

Kis láncre törésre hívst!... »

» Kemény faj sarjadóra vagyok;

Almásy ar én büfke is 14. nevem;

Sergek tudják tetteim s hadnagyon

Hegedős 15., zengi bár nem kerektem!..

Ha akarod, hogy nyulhoz sevedel,

Ne hasonlítsam, s orsóhoz 16., nyelved

Töj láncret én velem!... »

» Todor 17., s nagy Karoly hosi karja,

Le súlárk hajdan a hun s avar vért; 18.,

Töj lán hogy ar utódnak kanya

Tornán mint vija ki a pályán bér!... »

Magára ölti francsot s sisakját:

De lanya hön karolja át nyakát

S könyörög könyörög

» » Kedves anyám halála óta

Reám paratolod egéfe sevedel,

Es én ki szeretnek arata;?

Kit magdha e tusában elesett

A jó Istyáknak legnemesbete?...?

Töj lán ah' lanyod előértele -

Hadisten e vitéz!... » »

» Előfir látsz e harcra kelni?...

Előfir győzeni-e harcra jelem?

Német, Oláh, orjrag hősai

Kudarcot nem valottak é velem?...?

Igaz! nem láttam meg oly hős sereget,

De sergem letke vég képt elveprell

Ha vivni nem kelek!... » »

4., n. o. c. 33., - 5., n. o. c. 35. - 6., n. o. c. 39. - 7., n. o. c. 44. - 8., n. o. c. 41. - 9., n. o. c. 42. - 10., n. o. c. 44. - 11., n. o. c. 46. - 12., Amin ki gben k. u. a Teuloburgeridoben

győre le Varus romai legióit. 13., Ifjú Lajos keleti frank király 878-ban Andernachnál győre le Kopafé Karoly nyugati frank királyt. -

14., Thuróczi P. II. o. 60. nalfogva igazolható lovgyőre s Arpád kori menedéke

15., honfoglalójáknak nép. dalnokai hős tetteiket megeneklő lánoskai.

16., hogy ex nem anachronismus. l. Kerekgyörte Arpád. Magyar orjrag mive

lövésenél története » I Verere kora 58-60 ll. - 17., a nyugati got Theodoris

18. Engedj meg jolonál e díszeset! -

„... Tanácsmádkorú Isteneim!

Tanácsreményleni, bírói benned!
Imádkorod ravar sejtelmem;
Reménylenek reményem mi lehet?
- Ha ő győz: ar adozat atyám;
- Ha elesik: halál ítélet ram -
Ah! lassú hervadás.

Szegény leány! a kapotnabán
Ábrak képe előtt lédépel,
Árka nyílik hó imára.
De sajj o marozangold kebel
Árka meg áll, feje zúg... kisért,
A bastyáról a sikra ves fremel:
Kérdőd a torna

.. Harex képen áll a két dalia
Sisak, páncél a napfényeben ragyog
Nyugtalanul lombol a paripa,
Küvel harsoztán fuva elő rohog.
Nyugodtan ex, kürcel ar frembe nek
Egy masznak nemet es magyar viték.
S lánva lánva lalal.

... Elroboznak... fordulnak arcernak;
Pancél, sisak lánva alatt csereg,
Harsoz a kürc; meg' öfje csapnak,
S lobog ne kül áll ar egyik nyereg,
Homokban fekszik a nemet verek
Sisakja lenn orvából omlis ver,
Es seme meg lörik...

Leánya lalja; ... egre te kind:

„Atok rád, atok atyám gyilkosa, „

Arera verpirod; ... skalvany megint,
S semeből hően foly könyv sapora:

„Bocsánat annak, ki vet omi nekünk
Tanítal ki meg hallal erettünk
Urunk! en követlek! „

II.

„ A nemzet vegetics, alkos a vendeltetést hitt, mely szerint
a rút, alkos világot hadaival kell elárasztania, is ha
e feladatát nem teljesíti, magára esik vésza a
bünsúly s átok, melyből a hallakörös es somboldó felan-
dat álltal, ugyláffuk egy kori szabadságot es meg-
váltását reményli.

Spoly: „ Magyar Mythologia?

Nos sumus ullis summi Dei, ab ipso vobis in
flagellum destinati.
Thuroczy P. II c. 26.

Fegyvertelen, néman haródik
Vestprem várából halotti menet,
Faklyák fényétől pirovodik
A felhő-borította menyeret,
Ar éji cserdében oly kísérteti,
Midőn szellő szerte-rette rezgeti,
Halotti eneket...

Vestprem vörénél körül álja
Viter verere drága tetemet; ...
Kéblere leborul leánya
Belhelni ifju életét
De ah! semei nem mosolyganak
S edes neven ar atyai ajak
Nem szőlja többé.

Szentelt vir, füs kölövel álja
A vár kapotnabambor pátorye,
S a vár ura keskeny sírjába -
Tel lámadásig - eresztetik le
his domt, jelölí már csak a helyet...
Rajta térdel a lány... „ Ah merjetelek!
Hagyjatok bummal itt! „

Königürne - forása kiapadt,
Nincs mi könjitsen síve földalman
De idegei drabbadnak
A tul éios föl asigaris folytan,
Semere álom nehéz, fatyolt von,
Hö"jeje nyugszik a hús virdombon,
Vajon mit almodék...?

Alexik Meggyuladni nem látja
A mágyát a víz elleni partján,
Nem látja haruri parifojá
Toldisriteset a hely ollarán...¹¹
Midon legyörött uha már pihen
A hü kiséio györedelmiben,
Aldoratiul verrek...¹²

Ocsó, Öse, gyözi Almási,
A hös csatárok mindáljak körül,
S veret a taltos², svertartan
Edénybe fogja föl hö sügyiböt,
S végig járja a hoszu sorokat,
S meg ontói vele, meg kardokat.
Sisaköt es panczelt.

Nekany ceppet tejtelt edénybe
Ontó... kavanya, ... telik a pohár
Az áldomási, ... skertöl - kerre
Meg-megülelve, meg-megáldoa jár...³
mlegyen engejetelö "erejebe"
Az áldoratiak ki kinek rejte
Magyarok istene!...⁴

1., Jpolji szerint földisíve vitetek az áldorati állat az ollára
l. i. m. 530 l. 2., Sándor szerint tanult okos l. kövelet, Jpolji
i. m. 1447. 1448 u. - 3. Jpolji i. m. 530. 532. u.

Imigy imádkozik a taltos,
Es a pohárral szájrol szájra jár:
"Mint nevetet vererlö Almás⁴
Karceteren vigyik halu a vatar: 5,
Nerd tartos taltos! harcban verünk e
Szolgantul elleninket föl küldve - 6."
Nerd mit mond a jóö!...⁷

Es mig az ejjel vischangorra
A csapatók harago enekit
Az áldorati ment bonerolja,
Megmossa, es vizgága beleit 8,
S föláll a taltos, sverteset tekint,
Kerevel a seregnék esendet int
Szol lelkesült hangon:

"A rose tünderiket 9, küldötte
Armany 10, hun, s avar öcink köré,
S az egyenet lenség ördöge
Nyomukban átkös gyökeret vere
S mig testver testver ellen harcra kel,
Az egyesült german könyü sverrel
Populga meg magat.

"Hladak után 11, ejjel a kopja
Hácsörg-jelre a györelmes hadat 12,
Ok - nyugosznab elvesztett honba:
Es merit legyöve, atok suly alatt;
A megváltást magyarok istene
Utódi föl adatava tette,
Lac veres boprut.

4. Jpolji i. m. 526. l. Almás halálában ember áldoratiot lát s így magyarairra Thurocki
P. II. c. 3. "Almus in patria videlicet occisus est: in ita a harenterani halall vettem.
5. ha magyarax igyban meghall, meg sebesülök, s rokonai vagy ő maga magat, hogy
vilásegesebben jelenjen meg a más világon. Jpolji 379 l. - 6. Thurocki P. II. c. 25 -
7. Kerekyaito i. m. Theophylactes görög is savatt ideri "a magyaroknak papjai aranny
köt a fölöt tudlora adni allitak" 8. a belneres. - 9. Jpolji 57-114 u. - 10. u. o.
24-26 u. - 11. dugosay y magyar mureumban 1555 col 114-115 ll. - 12. Öcink hileröl
hogy a más világon elleneivel folyvat györelmesen hadi korandanaul lefolyt 376-380 u.

" Alnaban emese neb mondja:
Mihelyből dicőre ges fejedelmes
Szarmannab kik az ősi honba
Vépa vererlek győző nemzetes! 13
S fiat veresi a tündet turul 14,
A marha tápláló vitya honbul
A hárpátokala.

"... Studjator midőn meg jehentünk
A határszél havasok alján:
Nem e tudatta isten velünk -
(Bőve sasok által károsítván
A nyáját,) veszteglésit hogy nem enged 15,
S midőn ellen elött áll a sereg
Pihenhetünk e most?!"

" Löre! így kiált istenünk...
Löre! az elpartolt rojtu viláig
Ostorosára rendellettünk -
Astorok ne essék vípa seánk,
Az atok, bünsúly veszteglés által;
A nagyokel rombolo hadakal,
Es mi meg veltatánk! 16,

" Löre! így kiált istenünk
Löre! boszuljak meg hunk, avart!
Hajdan feltölt hün savor nevének:
Rettegetté tegyük most a magyart,
S nagy lejt mig üldözi, a nemeket
Dsei sorsára jut a nemzet.
Ha' pihen ostora.

13., Thuroczy II c 1 es 3. Anonim c. 3 14., Anon c. 3. - 15. Thuroczy II: 3 -
16., Spaly 34 bes 431 M. - 17. Thuroczy II 25 sz. Lel és Póles az öket kivégezték
nemzeteknek mondjak: akkor lefűnt foglyaitok a midőn litéket ül
dri ni szününk. - Herai 39 Verbolesben személyesíti a nemeket elleni
boszul, ő ősei egyikének meg öletéséért veres vípa sorlast esküjök
a nemzeteknek. -

" Löre! így kiált istenünk
Löre! es vesziem vara mienk
Szabad földben nyugofnak őseink,
S magyart urak az ősi örökség;
S mig egyet értes, ha kavereket
Türi öpre a magyar kebleket
Urakni fogja is!"

... Szél s fogadja az egeji tabor:
" Löre! merré istenünk veset! "
... Es sürog-frog minden sator...
Almás a var körül tart kemleket
A vir partjához ér, meg áll a sarkelyen
S az alóot látja, inti csendesen:
" Tipteljék fajdalmat! "

Olyan rettenve lép
Mint bolygó életet
Arany Janos

Hű Balatonból kel a hajnal
Spirya oly szép a nyári reggelen! -
Tele magasztos áhitattal
A taborban mosolyg minden szem:
Töl ebred, s jó magyarok istene
Sugartörnyében, - "sbüvönb elvegre,
S varázsnak ereje. 2.,
Triadot fu kürtje örsének."
A hadi röpölő lengeti ösöb; 3.,
S melyel ostromlót várt körül vevenek -
Ostromárokból 4., halall süvöll
A balistasok ostromművere 5.,
S az igazok birtos nyúl veszeje
A vár védők köre.
A vár parancsnoka elesett
Almási bajvívó keze alatt
S a bátoroság harcraosi köröll
A heves ostromban, már-már lankad; ...
Im! fegyver keze lép a süggelők
Közé lany ... láva s spirulnak öök
S ki ki helyere áll.

1., "Öseink úgy gondolták, hogy Jelen a napban lapik" Horvath Janos az
1817. Tüd. gyűjt. 2. költ 361. - 2., Spoly 258 l. - 3., Anon c. 49. - 4., Luitprand (Katoná
Hil.: out. Duc: 310. 311.) meint 924-ben Pavia is vetették körül ostromárokkal,
e város őseinké ki ostromlák. - 5., A kun balistasok roppant magysága
nyilakat löttek Korponay. Tájékozás a hadludományban" ly magy.
múv: 1857. eaf. 509 l. Uuburk es Delec per balistas centum viginti
quinque milites occiderunt" Anon c. 51.

Oly ékes szóba hatgatasa
Páncél szakkal mind löhatalon ül!
S amint körül tekint meg állva
Látára a harcraos seive kevéül,
S kóppát, s nyilakat lelkesülten vet
Nyugodt arcra halalt nevet s sebet:
"Sereim lanyalati!..."

... Mi az miért harcraos kebletek -
Nemet vitetek! - újra meg retten?
Mely raj, mely lelkesedés teryed,
Mely rivalgas a magyar seregben?
- Töb lelkesraoat vid hangorra:
"Só hárvevünk sálgon az utodra - 6.,
Huy! Huy! előre huy! ... 7.,

Es mig villámsebessegevel
A looassag a vár körül röfüül,
S halált süvöllő nyilveseövel
A nemet hádsáncraimellül,
Vésra srotyja bátyjai möge:
A vir arkonat földdel megtölle 8.,
A magyar más hada.

"Harcraosok hej! higgyetek lanynak,
Ha harcraokra hadunk elrohan, 9.,
Sök perer alatt árkon behányrak.
Alusznak ellenink ma várunkban!
... Rabsagba gyermek, nöl hadd viggyenek
Drágább, gyávak! li nektek elletek -
Mencsetek fuszatok!..."

6., Hanc samam, hanc eleonomiam a patribus nostris accepimus, etiam reliqua
mus haeredibus. - Luitprand Katona c. m. 236 l. - 7., Turpis et diabolica huy!
huy! frequenter audiakur, u o 363 l. - 8., Anon c. 51 Bihar vára kiostromlása
nálugganoren módjert követtek őseink. - 9. - A Brestinál 899. a rohanok
rivalgása már meg döbenté a keresetlen labor leg bátrabjait is. l. Seabo
Károly Buda pesti fremle: "A magy. vex: kora dk. 365 l. -

" Mentselek! Jussatok gyávák!
 Falaitok hár inraar az ellen
 Évüle a hagecok száral, 10.
 Jussatok nyil kopja ne erhesen!...
 Sjöjeter nör mentselek. Veszpremet mi!...
 " Nem!... Esküztünk; mi fogjuk védeni
 Míg kövön kö meg áll!... "

Selvetett lándzját ragadja
 Megint kerebe s. véső isapát;
 Sa magyarok aiax rohamra
 Meg áll- nyil darda lapora alatt.
 A roham hagecö egy egy sara hely.
 Ledöntve itt, ott iyra alva fel
 Hulla hullom fölött.
 " Tüzet a varba, kéire es kel
 Míg vedelmet a véje ellen vize báru!...
 S nyil veszőkre felergetett.
 Egb' kanocokk gy. ijldk fölvárt. II,
 Látad- e mar mikent a böje elem
 Sebes röfkel lakról-lakra szökken
 Hügo szel szárnyain?...
 Az utakon füst felleg gördül
 A láng a kakkol kikkil kiporít?...
 S mártalékpil eméjüve ropül?...
 S lorkaból a fővény aranyait,
 A jaggaló osecsemöt az anya
 Meréje kezével el-kisragadja?...
 Skeblén kinsevel fut?...

10., u. o. - II., Cambray városát, türes, nyilakkal " lödöletk l. Halvanti
 Mihály haránt, 1858 evf. 420 l. Paviat 924. Marcus 12. nyil veszőkre,
 felergetett ego kanocokkal gyújtottak föl minden oldalról-
 meg pedig nagyobb ferencesével mint Combray-t l. Luitprand
 Kalona i. m. 311 l. -

Siessen a tük oltásia
 " A darda bardsoknab csapatja!
 S mig egy kettő helyet itt meg állja -
 A har-letöket mind lehor'katta!...
 ... S mi ig, smi eghetne verle a bardi,
 Sok oltnak mig a hös leány avart.
 Baran vedelmeri.

Hü! hü! clöre hü!... a magyar
 tyra rival, iyra clöre nyomul...
 Bar vezöb, hullat hulla lakat
 A var ösej helyeböl nem mozdul,
 Ha egy-egy lankad, - röpillant alany:
 " Kün hös ellen lehetne - e gyáván
 Megvédöria vart?!...

A harcnak véget vet az este,
 Nyomon követi sötét éjpeka,
 Burkolva vihar fellegetbe,
 Melyet jegéjül villám rajroga.
 ... A labor türei föllelednek
 S idörolidöre az örszemer 12.,
 Taborjele hallik.

Halotti send uralg Veszpreme:
 Egy-egy had lab ijhegyen kivonul,... 13.,
 A kaput, árkot a lal lépte
 S jelenken szemö vira fordul:
 " Elöl ellen- rabláncra fűrhetne;
 Ölt-lány a vart vedeni kérszetne.
 ... S oty draga az élet!...

F. meg

12., Szabo Karoly: A magyarok hadvezetéseiröl Arpai kraban: böles
 Leon császár adatai " ly magy. muv. 1852 evf. - s. 554 l. örszemet
 (örszem) lávolban, de egy mások közöl állitják, hogy könyen meg
 ne lehetessenek? Örszem = egyes örs. - 10., Anonym. c. 118. -

Elle était de ce monde où les plus belles
 ont le pire destin choses

"Malesherbes.
 Ot szeretem, kit szeretnem nem szabad
 Jobb lesz nekem olt a sötét hantálath."

Miért búsongsz szegény leányka?...
 Ki melletted láttam napod egyet.

Niért síkonn foly könnyed arca -
 Otán meg sebesült szegyesed?...
 Miért remegsz e szavaimra jegyes?
 Hidd, nem kívánom mag, reszelem les
 Szakadtól bízalmat!

Teleg leányka: esdve kelek,
 Teleg, szívem romlattan, kiorta meg;
 Nem dultak benne szenvedélyek,
 Szememből könnyem kinnem apodek:
 Sajdalmad, búdat optom én veled
 Te siratod velem keserűmet -
 Bortott banat könnyebb!

Szernem höre lelkint a leányka
 Szememben látja szívem sajdalmát,
 Kéremet vette kecskéjába -
 Szokott szene regni kebleinket át:
 "Mért szenvedek keided te szenvedő?"
 Ki sebet apotom ki legyen ő? -
 Oh, haljál panasztom:

"Jegyesem?... nem, azokorra mondom,
 Midőn a várt villa magyar sereg,
 Tornára hívta, s sík homokon
 Atyámat ő, ah ő - gyilkolta meg...
 Gyilkolta meg mondom?... ah nem - ne hidd!
 Nyílt harcban, mint veterán hős ellen vill
 S a győtes ő vala!"

"Mit értem a torna alatt.
 Pherra nincsen roember ajkon
 Inkább fellem e apollamak
 Nagy je atyamat. - ah! nem mondhatom
 De kévem könnyebbellen dobogott.
 Ha ep lovagokkál elrobogott

Egy más mellellamen:
 "Miért e lovagol én fellem -
 Szorongó szívemből nem kérdexem,
 De este áldozni fel eltem,
 Mielőtt lánya csöngne keblek;
 S vedfalul odadélni elebe.
 Hogy lánya ne szoruljon szívbe, -
 Exem hogy kért volna."

"Es csak midőn atyám a porba
 Orre tiporva dől e életelen;...
 (Ah, üdvessül anyámnak forra
 Olasz vér heveden eremben,
 S öröksége erelmében a tük,
 Mely szelőségre szelőségre üt,
 Imadri átkorri;...)

"Meg átkozam, vad átkot mondtam;
 De ebredve nemebb erelmem:
 Keresztjen vagyok, meg bocsálatom...
 Teledni vagylam - képe szüntelen
 Bocsanatelt esdve elöltem átk
 S mig magam vira keresek hátalt
 Remegtem elcsélt."

"Ah, art hívem, hogy atkom sütyja,
 Bocsanatom, hogy meg nem halgatott
 Hogy ki a keresztjének nyújtja
 Sziart o kegyelmese jobbol -
 Itenünk karhvelatja pogányt,
 Se remkepi engemet szegény leányt
 Szüntelen üldörött...."

"... Seivem verkonyeket könyűre,
Oly busab e napok emlékei!
Nem volt löbbe mi engem fürne
A földi élethez... löbbe semmi!
Csak banatra, csak bíra sületés,
Nem ömerek ifju életemben meg
Dönöl, élvezek!
" Alig tanulta meg dadogni
Akkor a magna edes szep nevel,
Milyat nem tudtam meg fölfogni -
S meg einem kelle már anyám vesztet;
E szeretetlen, mostoha karok,
Az ökösegre vagyó rokonok
Sármába görnyedtem
" Ez önrö ~~for~~bera fölverdültem
Mint hólepel alatt a hó virág
Olybe dültem lelkesületen
Rikinek - s ök seivemet meguralak
Csak a természet nem! nem bottemem
Ez vigasztalt, az seixi kéjt nekem
Nyújtott virágiban!
" Igen, s atyám! s ah! ö! nem lallam,
Csak háromkor tizen öt év alatt,
De mindennek dacára hön imádlam,
S ő viszonra leányi langomak
S mindön neki keservemfianaklam
Sokogva mint gyermek borult reám
Sporklambol kiragadt.
" Magával, hvott iy honomba,
S szeretetben oly boldog valek!
S e boldogságot dönté romba,
A férjé kiért langra geryedek;
Atyamat az imádoth, jó atyát
Dofé vata aron vitéznek át,
Pár most is szeretek.

"... Tengernyi kín!... s egyedül álltam!
E kínban bennem ereme föl villant,
S ez eszemben vigaszt találtam,
Kedves atyámmal egyesítá hant:
Előre! hól nyúl, koppa sapor hull!
Viotam... de nejem ijjel lopta kivonul
A var árkaiból...

"... A vedellen Veszpremi várba
Öve vonul a honfoglaló sereg...
Ures a tér... egy férfi várya,
Doruját, melyet vad keble liheg,
Mikor tollhese vesztett fiacit:
Sirt a hur... es nyila keblet élt -
Ajtollam ösvéroggy.

" Karomba vettem, ágyba tettem,
S aróla hű növeim ként ápolom,
Melleste virasztom éjjelem
Melleste töltöm ápolva napom,
Melleste meggyőződött keblem -
Hogy e fűrtet barmint hitegettem -
Értelemem szeretem.

"... Ah! sejtetem sulyát e skónak,
Sejtetem, mennyi fájdalomat hozand,
Hogy érzelmim melyet rám rónak
Keszervemtől nem mentend csak a hant:
Előzőr meg pillbantva hős szemét...
S aróla ömerekem nemes keblet,
Már évrö seivet is...

" Boldogságot iger szeretelmé,
S rotholtna - jó atyám meg áldana;
Ha hűs sírjából föl kelhetne -
Hogy le győzött, meg boerátana;
Igy ah! nemuljon el értelemem,
Magamat néked - önt sük sentelem
S nektek kik szenvedtek!...

211... Nem gáncollak fölételekben,
Mely indoka gyermek kegyelet!
Nem lány!... Ha már kikelekedben
Akarod ellemetni életedet,
So szenvedőknek szentelni kéred:
Maradj nemes fölételek mellett,
Ég ill már találat?

212 De kerlek: jöjj Brenta partjára;
S árhozd ott újra a csiprus bérket
Melyet edes anyád hangyára
Leányi kegyeleled ültetett!
Jövel!... s én - ki a lányt vigasztaltam
Midőn keblemnél panaszt hallam,
Vigasztallak megint.

213 Hidd örömet találya szívem
Vigasztalásban, mert szintén szenved!
Szerettem én is hőn s híven,
Miként csak dalnok, s nymppha szerelhet;
Dalokba öntem érvő szívemet,
S dalom viskont szerelmeit ébresztett
Imádott Volgyemben.

214 Mi haszna? - ketten szenvedünk.....
Lerico s Caldonax¹⁾ két mottóham -
Meg irigglék szívű szerelmiink;
S az őt mederből ki szorítván -
A lagunákba taszított karok,
Tudd meg: Brenta nympfhője én vagyok,
Ki hő keblere hív.

1, két tóval to' melyből a Brenta vize ered, Velence lagunáiban
az adriai tengerbe omolva. -

V.

Ahi! null altro che pianto sul mondo dura.

Ferrara

Igen megint! mely síromon
Tul a halál szép halvány anyála
Meg fog mutatni megint.
Ratona Bánkban:

215 Tünderi szög haju leányka,
Ki sebermed gyöngédem apólad,
Jöj el velemjő el Almásra,
Öt üdött nemzetiségem föl tanyát,
Öt Pannónia hegylányolada alján
S a szög hullámu ő Duna partján
Foglalt vállaid atyám.

216 Jöj el velem! Lebediába?
Évesetök már a jó csala danyát,
Volga partján tettük maglyára,
Kirákott sírba teteme hamvat²⁾
S gyámoly ne küll áll ör atyám uram,
Mert rab-szolga kére mit is ottan,
Höl gyöngéd szív kellene.

217 Idegen nővel egybe kelni
Igaz, a magyar férfi nem szokott³⁾
De jó atyám, ha meg értendi
Engem kéred, mely hűn ápolgatott.
Bábitát ad akarszam nyakadba;
Staltos előtt hűséget fogadva
Lésünk hitvesekké⁴⁾

1, Az első telepédéskor foglalt föld. - 2, Földje 564 l. - 3, Horvath János
az 1817 Tudom. gyűjt. 2: 44 l. - 4, u. o. 62-63 ll. -

777 Nők veretnek körül a hába 5,
Hadd lád mint ragyog az edényelen
Ezerre ezerre méis sugara -
Soly fénylőn tartad egész eltesben....
S hegedős jöres dalja hűvesed
A harcra merőn mely hírnevet szerett...
S meg szólal a zene.

777 Dalukon kard, egö szövelnek
Kerükben visneks lánccra, násnagyok 6,
Szövelnek ként se meik ~~egyet~~
Soly méris maros, csabito szavok
Farts csab szavaktól bármint hűveget,
Szövelnekük meg eget tegedet
Hordjuk ha hajolsz....

777 Egö szövelnekkel kisérnek
A kuthoz tegedet hü rokonok, 7,
Trántad, mig karkért féjved,
Ménjen harok leiről harok terre roboq -
Valaki hiltoll langra ha gyulad,
Oldd idejen tüxét; - kiso tudjad
Ha teged megragadt....

777... Jöj velem, jöj el a lmas ra.
A Eráberaig a nyájas sör vidék
Atyam iram első szállás;,
S oszallamburja a nemvetség
A delnek nyitló róna teréket,
Melyeken köris nyájas legeltet
S meg fej a rab fogja.

777 Madar szabádon fölnevel,
A hareri ment buja cöld legelő;...
Kerében birtos nyitl vepéje
Az ifju - szilaf onen hatán felső,

5. Anon. c. 49. Dux Arpad, cuique nobiles intrans insulam construat,
et unusquisque nobilium personarum, suam ibi haberet curiam et
villam. - et in conductis artificibus praecipit facere equitias domos duales
igbátraa nevezhetem egy nemvetségő lakat harnak 6, 7, az régi
magyar szokások l. Spolyi 540 l.

A hős vadat les telen, s fegyvert gyárt 8,
S gyakorol talpa az ifjabb csatárt....
Harcunkat lattalmár.

777... Elatnad a családi élet!
- Egy nagy család az egész nemvetség,
Melyet a köris erdek ellet
Melynek egy vagya: honra diasőség!
A leg hűbb - verere harcmerőn,
Az őse biraja béke idejen,
A többi hü lestör....

777 Kincsen közzünk bün ninasvétel.
Srigyelünk egymástól mit lehet?
Birtokot-e?... jog körisseget
Parancsot törvényben a nemzet... 9,
Hatalmat-e?... jog egyenkö s szabad
Minden harok; s mig itel, veret, csak
Törtesb bíró, hadnagy... 10,

777 Diasőség-e? magyar névre,
Hadd népért szerente fényköret,
S minden honfira jut belöle,
Mert feltte tette tete nemvétel!
Mindenek bün nemvője irigység -
Es ex terjedhetnek-e mire meg?
Jöj; elverd illunket!...

777 Tha karodból szőlil fegyvere
Magyarok istene s nepe szava, 11,
Nevemre u babert szerere
Térek epedő keblekre vira,
S ukeövel mind kellünk egymáson sügg,
Eso szerelmünk újra elövertük....
Jöj el velem, jöj el!

8, Luitprand Kratona i. m. 1003 l. - 9, A veiszerödes második pontja:
Abbol mit köris erövel szerendeneb, senki körislök kine rekerlesseik
Anonym c. 5. - 10, Szabó Károly Buda Pesti szemle 2. k. 294 l. - 11, Thurrocki
II c. 10. -

„Teggedel lanyka intem nemet?!...

Ah értem, idegen, pogány vagyok!...

„Ne bánjatok, midőn ehelyett

Gyávan minden védoje elhagyott.

„Égy maga áll bókru bókruvagyával rest;

En ellenben is teptelem a hőst.

Nexretek mily nyugodt.

„Égy szollál véredbe^z fetrengve -

Ah, jót emlékszem nemes szavadra, -

S szívjáig égelt éjre medvé,

Gyilkosodóban bánat rapora...

En azt, ki mint urunk gyilkosier

Meg haldokolva is kegyelmet kér -

Pogánynak nem mondám!

„Es hogy lehetne az idegen,

Ki éri ember látna fájdalmat?...

Emlékszel-e midőn kemleten -

A víz partján hadad meg álltad

Aloónak hitt lanykát látva sirdombon? -

S a szívhez nemde legközele rokon

Ki bírja szerelmet?...

„Te vagy kiről hívem hogy alszik

El ejtett szavad kelkednem sem hagy;...

Ah útelek!... En bírom lanykaid,

De az elesett vár ur lanyka vagy!...

„Nem vadollak! s szerelmem a tied bar

Itt a szív elég egyetje vagyok már:

De vársz-e lil-éltet?...

VI

Smidőn onnan kelet és nyugat, dél és észak fele
tekintett, s midőn gyönyörű válloraszagban látta maga
elnyulni a vidéket smerre nézett magyar földet láto
mindenütt, melyet a hős év előtt haraktlanul bolygott
nép az övérei lete alatt szerett magának, s ebbe el
lett magas örömmel, magas érzelmekkel.

Sealag László.

Ille regit dictis animos, et pectora mulect.
Virgil.

Tannón ő, komoly hegy letoje,
Abriánban elmerengett istenség!

Hős kebled Tempe völgyébe

Alalakra, undorra hegyedek

S Leonidas koris fiait mellül

Horánk jóvel, hogy e szelid hegy rül

Haram nepit bámula!...

Sok harcot láttal sok hős népet...

Mert hős egyedül foglalt lakhelyül,

Es csak egyet irtó meg vedett

A hont, mely lábaidnál elterül,

A hont, melyre sovár szemet vete

A föld minden harc termett nemvete,

Minden hős vérei!...

Tannón ő komoly hegy letoje,

Abriánban elmerengett istenség!

Emlékszel-e a hős idökre?

Emlékszel-e Aspiad korára meg?...

Nemzeti ünnepre mindenfelül

A honszerző szavára ide gyül

Adiadalmi had.

Tetődön áll Arpad s könd, Dora, Ond
Bölcs, Öze, Ete, Szabolcs, Kádossza,
Szard, Jókötöm, Lél, Jas, Botond,
Eld, Vajta, Velek, Süb, Fluba.

S deli - s északnak, nyugat, s kelet felé
Kál szemé Arpadnak s szivemelő
Kava Egket fordul:

"Ööm sugárod - e Istenem

Melyet derült egédől löveltek ránk?

Igen, hű népédél én velem
Dorod az örömet hogy van haránk!
Neked köszönjük, neked egyedül
Dicsőig hogy mienk Kárpát hegyül
Az ősi örökség!

"Hogy melyen nyájink legelésének -

A deli bábos buja rónaság
S a badregényes felvidékek
Szándékvölvi népéd uralgak
A rokon székelytel egyesülünk,
S termeszét, áldotta Erdély mienk -
Neked haldjúk mind!

"Hét éve vezettel Istenünk,

Hét éve szittya bérreink körül
Harállant, ah! levegyünk,
De benned borva meg törkellenül;
Szonyava, éhreve, szegart, esöl
Nemesen lürünk és velünk a nőt
Gyermekel, őse atyák!

"Es im mienk e föld edene!

Ki néped vezetem, mit értek én?
- Te erdél magyarok istene
A tej könyet, a harcra lang szemem,
Te erdél néma boldog sárgomat!
He erdél szivemben jóvónk miatt

Komoly aggályimok!

1, E nép a balt a fáradságot nemesen lür, a székelytelekbeni fegyveres
felsem veri: böcs Leon császár c. h. 3036. -

"Egyedül állunk, nincs támaszunk,
Futveimkötöl meste szakadánk,
Idegen népek körött vagyunk,
Melyek irigy szemmel néznek ránk.
A görög deler - gyáva hattermerön,
De volna bator én jobb szeretnem:
Veregetünk ránk ravast.

"A deli sélét bolgár vitézül

Csataiott Alpar silyán ellenem, ...
Olaszra nem jutott a veréb
Mely hősön fersgett Róma eriben, ...
A nyugati székelynek ne higgy neki!
Mondottak már nemzedünk elei
Jaj nekünk ha befön...?

"Arnulf király való frigyünk,

Mig morva - sávval küzdött e honid: 2,
Kém egyesülnek e ellenink,
Hogy ki szerített a hun - avar veré?...
S adót fizete orok keleten, 4,
Gács, dodomer isakon 5, ellenem
A felvilág ha küzd...?

"Vesitog maradjon - e most népem?

Devidra e mig meg támadtaték -
El horesosodva kényelmében?
Szegre akasztva hős fegyveris,
Minek utánna megserve a kont?
Nagy mig - mint hun s avar, - egymásra ront:
Veszen e mink a hun?...

"Haljálót, kiket szerződésünk

Tahácsosokul rendel én mellem, 6,
S Apoxi, Szandir - kam, 8, s szivetségünk
A székelyel kikkel koré messzem, - 9,
Mondjálók ti is véleményetek:
Tudnotok kell hun asitek
Bukara okait...

2, E jogász műve leg hűben fejezi ki gondolatomat. 3, Luitprand c. h. 146. l.
4, Anon: c. 9. - 5, Anon: c. 11. - 6, A ver szerződés harmadik pontjára való hivat,
koras. - 7, Thuróczi II: 26. - 8, l. Doria "Sandir hányal. - 9, Szabo Károly c. h.
277. l. -

„Szomszéd meg támad ha kengyelünk,
I ha győzünk is, haránk a harci tér;
Ha mi támadunk - hősi ségünk,
Haraz tudományunk diadal igér,
I ellenünk viselik a haraz terhét,
Iavai nyugtják hadunk ételét,
Mi osztjukunk kincsen....

„Shorcas harazok után szegényen,
Kettegve hősi győzelmünk után -
Szomszédi támadják-e népem?..
Nemde egy birtosítva szep haram?!...”

„... Előre! merre csillagod veszel!
Harat szerezted előre veled
Megalapított art!...”

Kél a had harosny rivalgása,
keresetbe font kezét gla alatt
Támasztva kezét Burogányra -
Almási sok komor is hallgatólag;

„Ösem oly busz Alparnál nem valál!...
„Veser! Almási hallgat, s sikra száll,
Studod - ott hegyen áll!.....

VII

-- Szabad éven nemvet es mindenek felett arra törekvő, hogy
ellenségei iránt magát vitteül vissege boldos leon.

„Viriliter pugnando occumbere, non ed mori sed vivere,
Hanc famam, hanc cleronomiam a patribus nostris
accepimus, etiam reliquamus haeridibus!...
Luis prand.

Az övöknek olak eg alatt
Mely had sibong Barentának két partján? -
A jobban táborok magyar csapat,
Es három angyi olak a balján,
A magyar tábor komor halgatólag,
Az olakban vig dalok hangzanak
Csengő olak ajkon.

... Művet végiek a hon szerezésnek
I olakorokra vonnak ösünk már
Isakmányal most haza kinnének
De utjokardalja Berengár.
Baberban bironyos s diadalban
Satraban hősi mulatnak vigan
A mint követ belep:

„Dult arcainak minden vonása,
A szegyen sily alatt görnyedta nyak,
Le sültött szemé pullantasa
Kie e jaromban, meg kört alak
Bironytalan lejtet, fegyverseken
Mely Berengár satraban megjelen
Alkura Lependo?...”

Kinek nemkete gyöve haladt
Termeszet s ember rakta gator al;
Ki társai nehany év alatt
Szerezte nek a nemketnek hatal;
Ki nemketének neve elött már,
Remeg a vele harozta kelt csapat! -
Magyar ferfi-e ez?...

Jövedek minden szóttagja,
Rabi alaxatos a hangkálata:
Mely nyelvi az, melyben előadja
Kéjemet e körésférfi ajkára?...
A dörgő-ha tolmácsa haragnak,
A dörgő-ha fiejelmei vall az ajkuk:
A magyar nyelv é az?

Nem hinnéd szemednek, fülednek,
Is megis úgy van!... oh gyákokat úgy!...
Melyel magyar ajkak híreknek -
Kéjgödj le ősi dicsőség! saladj!
Kik rasszod oly magasra emelik,
A hon szexrök maguk beszereyere:
Hadd mint beszereyere:

"Hiraly! hős Berengár! - a hadnaggy
Imigy könyörög meg halgatra Amányt -
Meghajlunk előltes halalmad nagy!
S átadjuk neked a szexest szakmányt
S minden fölösleg paripánk, vasunk
Csak hadd szabadon elvonulhassunk;
Dökre távozunk!..."

"... Alaudni jele gyengesegek,
S kivel alkudjam én - a keresztgen?..
Kiket hősim elkeritenek
Alkudjam pogány - dögkutyaikkal "én"?..
Tey táborodba monddant irenem,
Hajtó vadászatban telik kedvem:
Készülön a pogány!..."

"... Fölösessé lesz araxvonasa,
Büszken föl egyenesedik a nyak,
Villámlik seme pillanlása,
Mely parancsolni született alak!
A vesztető léptül, fegyvertelent,
A gyáva férfit melykent megjelent -

Deane nem isonéte

1) Ipsissima verba! - Az egész fejezet történeti adatait illetőleg l. Luit
frand (Katonai i. m. 1831. sz. II.)

Vaskos markok öre szorija,
Borsút allna fejét beboron -
De mely hajszalát bitorija,
A nemzet köri szent szokás törvény:
Megtelt ily esekvénnyel a köveshek...
"Hiraly! nyelved - tudd - magyart vertelt meg! -"
Szol s büszken távozik...

Simelli a had hallattára,
Mint serte Berengár a hős magyart;...
Meg érti a had, gyul harok vágya
S husz ezer magyar karban villog kard,
"Csatára ne számítsunk az ellent,
Nevünkre, nemzetünkre hortunk szent.
Mossa le ellen ver!..."

Szol a veres: mit mondjak nektek?..
Töl hangjame, hogy magyarok vagyunk?...
Testvereink hősök vitések,
Mi ellennel könyörgve alkudtunk,
S miattunk szégyenelni fognak ök,
Is megvelön nézendnek ránk a rök,
Megtagad magratunk!..."

"Vagy újra nyerni akarjátok,
Velem együtt a hős magyar nevel
Hívások lenni kik valatok
Velem együtt - a szabados felek?..
"Hörög! huy! huy! előre huy! velem.
S dicső halál, vagy dicső győzelem
Szerrü vitéz nevünk!..."

Lojón Almad gyorsügelve,
Nemletrül vitéz tér Bressa mellül:
"Sikeres támadásnak perere:
Birtos diadal marnorában ül
Az ellenség vig lakoma felett,
Döre-i az öröklött hős nevet
Hagyjuk az usodra!..."

2) Bitorban született Konstantin, savarthesphali szavanak magyarországi
Fesler és Barta szerrint.

Sgyorsan a sereg lóra pattan,
Peremben föl s ~~széles~~ minden sálóral,
Előb- előbbre nyomul halán-
Ne sűrűre az ellen mámorál,
Haros rendje meszebb- meszebbre terjed,
S egytagú felüben az ellenét,

Szűkeket karolga át...
Brenta partjához ex, orrúbe
Ugrat; és át ugra a paripa.
Hivalg a had: "huj, huj, előre!"
Huj huj! rópiál a nyilak zápora
S mint nyaj megtámadó farkas előtt-
Öröb-öröb szorul hullá halom fölött

A fölvert ellenség
Vissza! vissza! söt kürt jelzava;
Megfogva bár erős az ellenség,
S öfeszoritva egy csapalba-
Pánczél mögött halált sör hada meg!
S mint jött, megfordul a magyar sereg-
Vad selesztől korbaisolt fergeteg,
S töntre kevé mint aré

...» Jut a pogány, az olasz utána!
Sgy bírtalja Berengár hadait,
S véreli a magyar nyomába...
Meg-meg fordulva s szorva nyilait
Az üldözökre - a magyar nyargal...
All... egyesül a tartalék háddal...
Huj-hujjal visszahoz.

Nines meg állása az olaszok
Srel sötön egyenként leveredik
Sútyát a megfutott csapatnak
Seleri hullahalmokkal a sík...
Viriagod Brenta partján el esett,
Pavia, srep Milano s tegedet,
Turin ki vedjen meg?!...

3.) A hadsági adalokat illetőleg l. Szabo Károly, a magy. hadszerep. életrajz: koron
bölcs Leon császár adalatai. U magy. múz: 1852 évf 299-309 l.

III

--- Chi e costui, che senza morte
Va per lo regno della morta gente?
Dante, "Del inferno" III

Errő sived mélyébe ha harol
Brenta berhiböl fájdalomstava-
Tudod-e csalogány mit dalol?...
Itt é hogy sive lángra gyulada?...
Haros teren elhull fiat kereso
Anyának át srellemülts léke ö-
Oly mély csak anyo sive!

... Meglested-e midon férjének
Ölebe srem lesülve száll a nő?
Ajki mely kéjjel rebegének?
- tudvet hogy anyo még vallotha ö!...
Es csecsemője bölcsője mellett
S láttad magrata ha vétkesett,
S bocsánatert esdett!...

A sivatkoz sötó bus dallamba
Ez értelemet önki csalogány...
Ahhoz ez az anyo sivatja,
Olasz fiat Brentának gy az partján
S nem egy magyar nő illen egy fiat,
Nem egy küvel már valtozt balitait-
Hibosait bus övegy!...

Láttal-emár nagy csata sikot...
Rakta a sarga hóllak halmarat?...
Arxan ki tudta miert vivott,
Haros vágyulkesedese vonul at,
Ijedtség felelem a soldoson!
Ez jaggat szornytól heven, mely seben
Fogát sikorgat az.

... Borzaszó' látvány!... A harc után -
Vér is szemel kiny, ő is borrad!
Ité érekeny szemed szép leány
Hogy nézheli a sárga holdakat?
"Ja jaj veszed" sebesülteket,
Nyögő felholdakat gyöngéd síved
Annyal hogy halhatja?
"Ah! lallam sebesül atyámat,
S már tetemet is tornának helyén;
Atyarta keblemet bibának
Nem für e földhöz már öröm, remény!...
A szenvedőknek eljogynem magam,
S hogy nekik irt nyújtak fájdalomban -
Vagyon köztük ill!..."
Szól, is szalad, s irt önt sebes,
Mi annak fájdalom alatt jégát,
És kulaesát nyújtja kezebe,
Oltja a napot - s seb - okolta szomját,
S van, ki forráhala konyúkat sít,
S van, kit meg törni fájdalom sem bír
S harcú dall dudolgat!
De ösiet... csak jaja hallgat,
Csak nyögésrel függel, csak sebes lál...
Mi az... Hozza felhold jaja hat,
S benne meg ő meri Almás hangját...
Téle siet ajkához illeseti
A kulaesót... keso megkünt verni
Az érte ego' jót!
Sebet meg nézi - ah! hiába!
Nem kell már ir enyhíteni fájdalmát?...
Melléte te leidel, imára
Emeli érte éghez hev ajkat...
Tölkeli... Jaj! hadd temesselek!
Ellemeltek, mint szokta nenked
A vőnek hús partján!...

... De lányka mért sietel el innen?...
Mért hagyd el elesett kedvesed?...
Ah! sítetek már mindeninnem
Tér vissza a győztes magyar sereg!...
Sies! szemük elől vejt tagedet
Susog lombjával a liget
Mig te a síra léte!

... Jón a magyar, minden csapója
Kiseri számtalan olaj, foglyat
Jón sebekkel a sirt ásatja
Mely be fogadandja hiattak hamvait
Sernelket exekkel maglyát, melgen
A hullá halom eléget esek -
Végzet testvei sellen.

Almási kedvese bevarja
Még e munkát végre a fogoly had,
S hullak alatt meggzul a maglya,
S keblebe be fogadja a hamvait
A sír - az agyaggal kitapasztott,
Sűrű kö' uteggel kirakott -
Drentának hús partján.

Sze vája mig a sereg távoz,
Egy reke delnek, vesze nyugatnak.
Atán ongyos kedvese sírjához,
Almási hamvi melyben nyugodnal,
... A vix partjához ér, le terdepel
Vix partján tan enyhül a hev kebel!
Mint habján nap sugar!

A hab oly esengő csörgedex,
Kékebb az eg, szebb hold s szellag benne...
S a lány hullam után epedex -
Szereteljehez oly közel lenne!

"Nem! nem!... Jöten ellen mért vetkezrem!..."
Szol vigaszt nyerve a nympa keblen -
És lassan hervadoz...

IX

Adjuk vissza --- a magyar népnek apái és csillagos
egét --- elszűk szíjjal is a nemzeti önértéket, táplál-
juk az elődök iránti kegyeletet, s bíruink fajunk neme-
sért hájlamait, hogy a nép, melynek még egy szer meg-
mulatandjuk had véreztetőit és hadnagyaik az égen, nem
fog másodszor is megjelenni Csabáról is hős ajjáról
Eteléről
Lugosy.

--- Miro ad angelico templo
Che solo amore e luce ha per confine!
Dante „Del paradiso”

Regéli nympfa, hős karomban
A lány ábrándosan veám pillant;
Meg érti dalbamát s komoran
Meghatja az, mit zsong a szívem lant.
Olaj szíve virshangora dalát
Vallamra nyugtatja könnyű arcát -

... Ninesen miért zokognod langka -
Izol édes hangja a láthatlannak -
Luzó kebled oket sajnálja,
Kik szívei oly hős dobogtanak
Egy máséért, s egy másé nem leheltek; ...
S dallamom kellebbe bal sejtelmek
Pérsitják éj szemed.

Nézz fel a tiszta fényes égbe
Látod-e rajta a „hadak útját”?⁴⁾
Honért kik harcokkik kik erle
Hősi csatákban véruket onták,
A honseres- s védő magyar atyák,
Arpad ravára gyűlnek hős csatát
Kövi ellenivel.

⁴⁾ A tiszta - l. Lugosy és magyar csillagos mek körlemény” Uj magy. műcs.

1855 eof 114 l.

„Vezér csillag s hadnagy csillagom”²⁾
Armad, a puka sárgás haja Isolt,³⁾
Az oroflamy sötényü Taksony⁴⁾
S mindenki hadnagy ki diésön harcolt,
S vitéz halált talált a harcmezőn:
A Nagy ünnepre jön harcz szekeren -
Lugosyólli vonják -⁵⁾

S jön Csörge is; nem harcban esett el -
S morva sélavok ellen indulat,
Midőn a bajor alnok weller
Vendég sürelet-adta lakoma,
S ketyhek csengése körben rárohan ...⁶⁾
Boszulva van - ki halt orgyilevan -
Magyarán nyílt harcban.

Stalán e csillagot is látod -
A sereg kejtöt - a csapat megett ...⁷⁾
Harcz fényben benne hős Arpadot?
S a gács, skis, s lodomés herceget,
S szatopluk, s Menmarót, s Gyekő, s Halánt
Hogy mint szolgálják őt urak gyanaít? ...
S látod e Etelét? ...

S halált harogo harcz kütyövel
Lélt „Göncöl szekeren” látod e ott?⁸⁾
Mely kejtet lesi ő mely kevtel
Hogy jelerhese a kezdő harcot!
S sokáig errem nem kell vármia -
Hő a szelö, harcz vágja langolt
Csillagok arciba?

²⁾ u. o. - ³⁾ Anonym c. 53. - ⁴⁾ Anonym c. 55. - ⁵⁾ Jpolji i. m. 268-269 l. -

⁶⁾ Szalay, Magyarország története I: 21. - ⁷⁾ Lugosy i. h. -

⁸⁾ Jpolji i. h. -

Nőted-e már hogy ha por-felleq
közelgő had nyomán az égen kell?...
S a mint közelb-közelb közeleg,
Sötét-sötétebb srint magára öld?...
A magyar szellem, habovellen
Catara kello számtalan ellen
Vere-e felleget.

Se harcra ok szövelkezének
Simány, ördoögel, rofe tünderekkel;
Demeg magyarok istenének
Nem rövidült keze s a nemreket
Melynek a felvitég száradon üt
Hordozta kinytelen vas asorát
Dajki csatára kel....

S bárd s lánca, s burogany, s kard csöög,
Szálnak az isten tühes nyilai
Mennykőre mennykő csöög-dörög....
S magyarnak ki bír ellen a háni?
Mi haszna velük vinni gyövelmi
Számát minden új csata növeli,
S ellene kudarcát....

.... Mint jöve, száll el a por-felleq
A mint meg futnak az ellen hadak...
Hajdan a magyar nem pihent meg
Csak mikor ön verükben isztanak
Egytől-egyig-megvert ellenei:
Hadd éljenek! - sool most - s nem üldözi -
- Harosuk mulatátja!

Es mi az égnel szivarványa?...
Hid, melyen viszatek a gyötes had
Epedő kedvesi karjába....
Almási elei tárt karval szalad,-
Két szived gyáfruolt boldog kedvese,
Sovárosod tegedet emésztene
Ha túl iltét festnem.

(1865. Május)